

PROTOKOLL OM STATUS FÖR INTERNATIONELLA MILITÄRA HÖGKVARTER SOM INRÄTTATS I ENLIGHET MED NORDATLANTISKA FÖRDRAGET

De stater som är parter i Nordatlantiska fördraget upprättat i Washington den 4 april och som anser att det kan inrättas internationella militära högkvarter på deras territorier med stöd av ett särskilt arrangemang som grundar sig på Nordatlantiska fördraget, och som önskar att definiera status för sådana högkvarter och deras personal inom Nordatlantiska fördragets område,

har kommit överens om detta protokoll till avtalet om status för deras styrkor, som upprättades i London den 19 juni 1951:

Artikel 1

I detta protokoll avses med

- a. "avtalet" det i London den 19 juni 1951 ingångna avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget om status för deras styrkor,
- b. "högkvarter på strategisk nivå" högkvarteret för alliansens trupper i Europa (SHAPE), högkvarteret för den högsta allierade militära chefen för insatser över Atlanten (SACLANT), eller varje annat motsvarande internationellt militärt högkvarter som har inrättats enligt Nordatlantiska fördraget,
- c. "alliansens högkvarter" vilket som helst högkvarter på strategisk nivå och varje annat internationellt militärt högkvarter som har inrättats enligt Nordatlantiska fördraget och som är direkt underställt högkvarteret på strategisk nivå,
- d. "Nato-rådet" det råd som inrättats enligt artikel IX i Nordatlantiska fördraget eller något av dess underordnade organ som har befogenhet att handla på dess vägnar.

Artikel 2

Avtalet skall på de staters territorium som är parter i detta protokoll i enlighet med följande bestämmelser tillämpas på alliansens högkvarter inom Nordatlantiska fördragets område och på dessas militära och civila personal samt deras anhöriga som ingår i definitionerna i punkterna a, b och c i stycke 1 i artikel 3 i detta protokoll, när denna personal i sin officiella tjänst befinner sig inom ett sådant territorium, eller beträffande anhöriga, i samband med sin makes, makas eller sina föräldrars tjänsteuppdrag.

Artikel 3

1. Vid tillämpningen av detta avtal på alliansens högkvarter skall uttrycken "styrka", "civil komponent" och "anhörig", när än dessa förekommer i avtalet, ha följande innebörd:

- a. "styrka" den personal som tjänstgör vid alliansens högkvarter och som tillhör land-, sjö- eller luftstridskrafter från någon part i Nordatlantiska fördraget,
- b. "civil komponent" de civilpersoner, som inte är statslösa personer eller medborgare i någon part som inte är part i Nordatlantiska fördraget eller medborgare i en mottagande stat eller har hemvist i den mottagande staten och som i) tjänstgör vid alliansens högkvarter eller någon armé som tillhör en part i Nordatlantiska fördraget eller ii) som tillhör de kategorier av civilpersoner som tjänstgör vid alliansens högkvarter och som blivit bestämda av Nato-rådet,

c. "anhörig" maka eller make till medlem av en styrka eller en civil komponent som definieras i punkterna a och b i detta stycke, eller barn till en sådan medlem och som är beroende av honom eller henne för sitt uppehälle.

2. Alliansens högkvarter skall avses som en styrka vid tillämpningen av artikel II, stycke 2 i artikel V, stycke 10 i artikel VII och styckena 2—4, 7 och 8 i artikel IX samt artikel XIII i avtalet.

Artikel 4

De rättigheter och skyldigheter som med avtalet beviljas eller uppställs för den sändande staten eller dess myndigheter vad gäller dess styrkor, civila komponenter eller anhöriga skall, vad gäller alliansens högkvarter och dess personal och anhöriga beträffande vilka avtalet tillämpas enligt artikel 2 i detta protokoll, beviljas eller ges för det vederbörliga högkvarteret på strategisk nivå och dess underordnade förutom vid följande undantag:

a. rätten att utöva jurisdiktion i brottmål och disciplinära ärenden som ges de militära myndigheterna i den sändande staten i enlighet med artikel VII i avtalet, skall beviljas de militära myndigheterna i den stat under vars militära rätt personen ifråga eventuellt lyder,

b. de skyldigheter som uppställs för den sändande staten eller dess myndigheter i enlighet med artikel II, stycke 4 i artikel III, punkt a i stycke 5 i artikel VII och punkt a i stycke 6, styckena 9 och 10 i artikel VIII samt artikel XIII i avtalet, skall gälla både alliansens högkvarter och den stat vars armé eller medlem eller medarbetare eller anhörig det är fråga om,

c. i de fall som avses i punkt a i stycke 2 i artikel III och i stycke 5 samt i artikel XIV är sändande stat, vad gäller medlemmar i en styrka och deras anhöriga, den stat vars armé medlemmen tillhör, och vad gäller medlemmar av en civil komponent och dess anhöriga, den stat i vars armé medlemmen eventuellt tjänstgör,

d. de skyldigheter som uppställs för den sändande staten enligt styckena 6 och 7 i artikel VIII i avtalet, uppställs för den stat, vars armé personen tillhör och vars verksamhet eller underlåtenhet föranleder kravet, eller i fråga om en medlem av en civil komponent, för den stat i vars armé personen eventuellt tjänstgör, eller om en sådan stat inte finns, för det högkvarter inom alliansen, vars medlem den ifrågavarande personen är.

Både den eventuella staten för vilken skyldigheterna enligt detta stycke uppställs och alliansens ifrågavarande högkvarter, har sändande stats rättigheter vid utnämning av skiljeman enligt stycke 8 i artikel VIII.

Artikel 5

Varje medlem av alliansens högkvarter skall ha ett av högkvarteret utfärdade personbevis med foto varav framgår personens namn, födelsedatum, militära grad eller nivå och ett eventuellt registreringsnummer samt giltighetstid. Beviset skall uppvisas på anmodan.

Artikel 6

1. De skyldigheter som uppställts för parterna att avstå ifrån fordringar i enlighet med artikel VII i avtalet gäller både alliansens högkvarter och varje part i detta protokoll.

2. I styckena 1 och 2 i artikel VIII i avtalet

a. skall den egendom som ägs av alliansens högkvarter eller en part i detta protokoll och som används av alliansens högkvarter anses vara egendom som ägs av en part och används av dess vapenmakt

b. skall en olyckshändelse som förorsakats av en styrka som definieras i stycke 1 i artikel 3 i detta protokoll eller av en medlem av en civil komponent eller av en annan medarbetare vid alliansens högkvarter, anses vara olyckshändelse som är förorsakad av en medlem av en parts vapenmakt eller av en medarbetare,

c. skall definitionen "ägd av en part" i stycke 3 i artikel VIII omfatta alliansens högkvarter.

3. De fordringar på vilka stycke 5 i artikel VIII skall tillämpas, innehåller fordringar (andra än avtalsbaserade fordringar och de fordringar på vilka styckena 6 och 7 i samma artikel skall tillämpas) som föranleds av åtgärder eller underlåtenhet av medarbetare vid alliansens högkvarter eller andra åtgärder eller underlåtenheter, för vilka alliansens högkvarter rättsligt sett ansvarar och vilka inom den mottagande statens territorium förorsakar skada för de tredje parter som inte är parter i detta protokoll.

Artikel 7

1. Den skattefrihet avseende löner och ersättningar som skall beviljas medlemmar av en styrka eller civil komponent enligt artikel X i avtalet, gäller beträffande den personal inom alliansens högkvarter som definierats i underpunkt i i punkterna a och b i stycke 1 i artikel 3 i protokollet, de löner och ersättningar som de erhåller i denna egenskap och som betalas av den vapenmakt till vilken de hör eller vid vilken de tjänstgör. Detta stycke skall inte befria en sådan medlem eller medarbetare från den statens beskattning vars medborgare han eller hon är.

2. De medarbetare vid alliansens högkvarter som tillhör de kategorier som är bestämda av Nato-rådet skall vara befriade från skatter vad gäller de löner och ersättningar som alliansens högkvarter betalar för dem i denna egenskap. En part i detta protokoll kan emellertid komma överens med alliansens högkvarter om ett arrangemang, enligt vilket den ifrågavarande parten skall anlita och för alliansens högkvarter visa sina medborgare (förutom, ifall ifrågavarande part så önskar, sådana personer som inte har hemvist inom dess territorium) som tjänstgör inom personalen vid alliansens högkvarter och betala löner och ersättningar för sådan personal från sina egna tillgångar och enligt sin egen tabell. Ifrågavarande part kan således beskatta dessa löner och ersättningar, men dessa skall vara befriade från andra parter skatter. Ifall en part i detta protokoll kommer överens om ett sådant arrangemang och arrangemanget ändras eller upphävs senare, skall parterna i detta protokoll inte längre vara bundna av den första meningen i detta stycke, enligt vilken de löner och ersättningar som betalas för dess medborgare skall vara befriade från skatter.

Artikel 8

1. För att underlätta inrättande, uppbyggnad, upprätthållande för och verksamhet vid alliansens högkvarter, skall högkvarteren i mån av möjlighet befrias från de tullar och skatter som påverkar dess utgifter för att kunna ordna ett gemensamt försvar och för dess officiella och exklusiva fördel. Varje part i detta protokoll skall, i syfte att ingå ett avtal om genomförande av denna bestämmelse, föra förhandlingar med det av alliansens högkvarter som eventuellt verkar inom dess territorium.

2. Alliansens högkvarter skall på samma villkor ha de rättigheter som beviljas en styrka enligt artikel XI i avtalet.

3. Bestämmelserna i styckena 5 och 6 i artikel IX i avtalet gäller inte medborgare i den mottagande staten, om sådana medborgare inte tillhör vapenmakten hos någon part i detta protokoll som inte är mottagande stat.

4. Uttrycket "tullar och skatter" i denna artikel avser inte avgifter för erlagda tjänster.

Artikel 9

Såvida Nato-rådet inte beslutar annorlunda,

a. skall den egendom som enligt kapitalbudgeten erhållits av högkvarterets internationella fond och som högkvarteret inte längre behöver, överlåtas genom ett arrangemang som godkänts av Nato-rådet, och avkastningen skall delas eller krediteras mellan parterna i Nordatlantiska fördraget i det förhållande de har deltagit i högkvarterets kapitalkostnader. Den mottagande staten har företrädesrätt vad gäller förvärv av den fasta egendom som skall överlåtas och som befinner sig inom dess territorium, förutsatt att de villkor som den erbjuder inte är mindre förmånliga än de villkor som erbjuds av en tredje part.

b. skall de byggnader eller fasta anläggningar, som den mottagande staten givit till alliansens högkvarters förfogande och för vilka högkvarteret inte blivit debiterat (utom en formell debitering) och som högkvarteret inte längre behöver, återlämnas till den mottagande staten. Nato-rådet skall värdera den värdeökning eller -nedgång som på grund av högkvarterets bruk förorsakats för en mottagande stats egendom (med hänsyn till den lag som skall tillämpas i den mottagande staten) och fördelar, krediterar eller debiterar den mellan parterna i Nordatlantiska fördraget i det förhållande de har deltagit i högkvarterets kapitalkostnader.

Artikel 10

Varje högkvarter på strategisk nivå har rättslig personlighet; det har behörighet att ingå avtal och förvärva och avyttra egendom. Den mottagande staten kan dock förutsätta, att den skall överenskommas om användningen av denna behörighet genom ett arrangemang mellan staten och högkvarteret på strategisk nivå eller dess underordnade som agerar på alliansens högkvarters vägnar.

Artikel 11

1. I enlighet med bestämmelserna i artikel VIII i avtalet kan ett högkvarter på strategisk nivå uppträda både som kärke och svarande vid en rättegång. Den mottagande staten och ett högkvarter på strategisk nivå eller dess underordnade som agerar på alliansens högkvarters vägnar kan emellertid komma överens om att den mottagande staten skall uppträda i högkvarterets ställe vid de rättegångar i den mottagande statens domstolar, i vilka ifrågavarande högkvarter är part.

2. Exekutionsåtgärder, beslag eller in-teckning kan inte riktas mot alliansens högkvarters egendom eller tillgångar, förutom i de fall som avses i punkt a i stycke 6 i artikel VII eller i artikel XIII i avtalet.

Artikel 12

1. För att sköta sin internationella budget kan alliansens högkvarter inneha vilken valuta som helst och överföra den mellan konton.

2. Parterna i detta protokoll skall på begäran av alliansens högkvarter underlätta överföring av högkvarterets tillgångar från en stat till en annan och växling av den valuta som alliansens högkvarter har i sin besittning då detta behövs för alliansens högkvarters behov.

Artikel 13

Arkiv och andra officiella dokument tillhörande alliansens högkvarter, som förvaras i lokaler som används av högkvarteret eller som innehas av vederbörligen befullmäktigade medlemmar av högkvarteret, skall vara okränkbara, förutom ifall högkvarteret har avstått från denna typ av immunitet.

Högkvarteret skall på begäran av den mottagande staten och i närvaro av en företrädare för den staten styrka arten av varje dokument, för att det skall kunna bekräftas att det omfattas av immunitet enligt denna artikel.

Artikel 14

1. Detta protokoll eller avtalet eller delar av dessa kan med Nato-rådets beslut tillämpas på vilket som helst internationellt militärt högkvarter eller organisation som inrättats enligt Nordatlantiska fördraget (och som inte ingår i definitionerna i styckena b och c i artikel 1 i detta protokoll).

2. Då Europeiska försvarsgemenskapen upprättas, kan detta protokoll tillämpas på den personal inom Europeiska försvarsgemenskapen som är underställd alliansens högkvarter och på deras anhöriga vid den tidpunkt och det sätt som Nato-rådet bestämmer.

Artikel 15

Alla tvister mellan parterna i detta protokoll eller mellan parter och alliansens högkvarter avseende tolkningen eller tillämpningen av detta protokoll, skall lösas genom förhandlingar utan hänvändelse till någon utanförstående myndighet. Utom i de fall där det finns uttryckliga bestämmelser av motsatt innebörd i detta protokoll, skall tvister som inte kan lösas genom direkta förhandlingar hänskjutas till Nato-rådet.

Artikel 16

1. Artiklarna XV och XVII—XX i avtalet skall avseende detta protokoll tillämpas som om de vore en integrerad del av det.

Protokollet kan emellertid granskas, dess tillämpning kan avbrytas, det kan ratificeras, anslutas till, uppsägas eller dess giltighetstid förlängas oavsett avtalets bestämmelser.

2. Detta protokoll kan kompletteras med ett bilateralt avtal mellan mottagande stat och ett högkvarter på strategisk nivå, och myndigheterna i en mottagande stat och i högkvarteret på strategisk nivå kan komma överens om genomförande av vilken som helst bestämmelse i protokollet eller avtalet, sådan som de tillämpar den, med administrativa åtgärder innan protokollet skall ratificeras.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat detta avtal.

Som skedde i Paris den 28 augusti 1952 på engelska och franska språken, vilka båda texter är lika giltiga, i ett originalexemplar som skall deponeras hos Förenta Staternas regering. Förenta Staternas regering skall överlämna bestyrkta kopior därav till alla signatärstater och stater som ansluter sig till det.